

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Beslut om utvidgning av naturreservatet Herrevadskloster i Klippans kommun, Skåne län

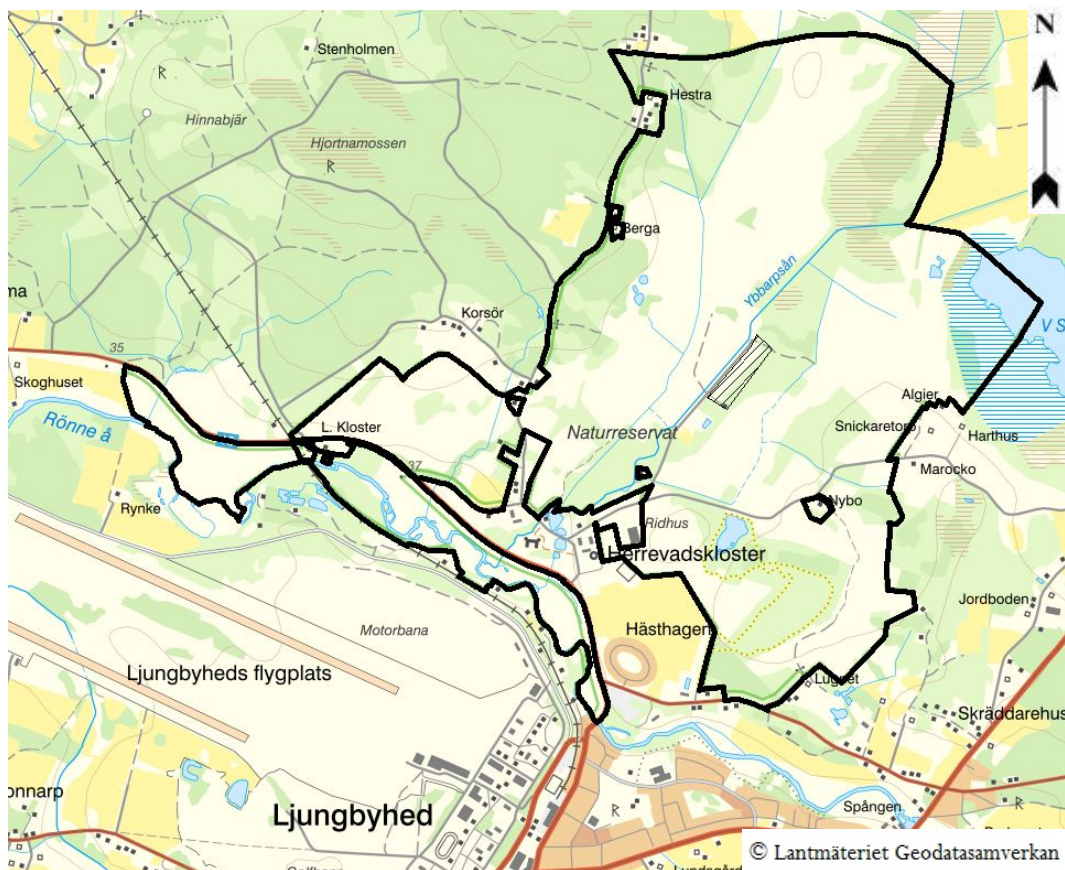
Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att utvidga naturreservatet Herrevadskloster med fastigheten Herrevadskloster 2:84 i Klippans kommun till att omfatta det område som utmärkts med heldragen svart linje på bifogad karta (bilaga 1).

För den tillkommande delen ska beslut meddelat av Länsstyrelsen den 22 juni 2011, dnr 511-5921-10, 1276-204 om bildande av naturreservatet Herrevadskloster i Klippans kommun gälla med syfte, skäl och föreskrifter enligt 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Med stöd av 3 § Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, (bilaga 2), avseende utvidgningsområdet.

Postadress	Besöksadress	Telefon / Fax	Bankgiro	E-post och webb	Sociala medier
205 15 Malmö	Södergatan 5	010-224 10 00 vx	102-2847	skane@lansstyrelsen.se	Facebook: lansstyrelsenskane
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A	010-224 11 00		www.lansstyrelsen.se/skane	Twitter: @lstskane

Naturreservatet är utmärkt med heldragen svart linje. Utvidgningsområdet är rasterat och ligger centralt i området. Skala 1:20 000

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Herrevadskloster
Kommun	Klippan
Natura 2000 ID	SE 0420242, SE0420287 och SE 0420293, SE040355
DOS-ID	1002354
Gränser	Området begränsas av mitten av svart linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Herrevadskloster 2:71, 2:84, Ljungby 4:101, del av Brandeborg 8:1, del av Sjöleden 1:5 och del av Riseberga-Svenstorp 1:4 samt del av Herrevadskloster S:3 och Herrevadskoster S:5.
Markägarkategori	Staten och enskilda
Läge	Området är beläget ca 8 km sydöst om Klippan
Kartblad	Topografiska kartor: 3C SO Ekonomiska kartor: 03C4i
Koordinat centralpunkt	x:390847 y:6218087 (SWEREF99)
Naturgeografisk region	Region nr 8, Nordöst Skånes skogslandskap
Vattenförekomst (HID):	Rönneå SE96000
Inskrivna nyttjanderätter	Se bilaga 2
Gemensamhetsanläggningar	Se bilaga 2
Areal	587 ha varav ca 578,2 ha land och ca 8.8 ha vatten, varav utvidgningen utgör cirka 3,7 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att C-föreskrifterna meddelade av Länsstyrelsen i beslut den 22 juni 2011, dnr 511-5921-10, 1276-204 om bildande av naturreservatet Herrevadskloster i Klippans kommun gäller även för detta beslut oberoende av om beslutet överklagas samt att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- 7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelserna, gäller parallellt med reservatsföreskrifterna och skötselplanen,
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,

- Kulturmiljölagen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- 15 kap 26 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Beskrivning av utvidgningsområdet

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Utvidgningsområdet ligger som en liten ö inom ett större naturreservat. Tidigare har fastigheten nyttjats som skjutbana, som delvis har sanerats och godkänts av tillsynsmyndigheten, Förvarsinspektören för hälsa och miljö.

Övrigt avseende geovetenskapliga bevarandevärden sker hänvisning till beslut om bildande av naturreservatet, meddelat av Länsstyrelsen den 22 juni 2011, dnr 511-5921-10, 1276-204.

Biologiska bevarandevärden

Området utgör ett obetat sakta igenväxande blomrikt område som är värdefullt för många pollinatörer, här påträffades år 2018 sex olika humlearter och några arter sandlevande bin. Arterna av både växter och insekter utgörs i huvudsak av fortfarande allmänna arter, med undantag av silversmygare (NT) som är klassas som missgynnad. Vidare har här påträffats fjärilsarterna skogspärlemorfjäril, storfläckig pärlemorfjäril, silverstreckad pärlemorfjäril, mindre guldvinge, citronfjäril, vitfläckig guldvinge, kamgräsfjäril, puktörneblåvinge och mindre tåtelsmygare.

Friluftsvärden

Inom del av utvidgningsområdet finns en mindre parkeringsplats. Det finns möjlighet att utöka denna och att anlägga en rastplats för besökare med angöring till framtida leder i området.

Skälen för beslutet

Enligt 7 kap 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla

naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Det föreslagna utvidgningsområdet har potential att få höga naturvärden och betydelse för friluftslivet och har angivits som skyddsvärt ur naturvårds- och friluftslivssynpunkt avseende regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- **Stort sammanhängande område:** Utvidgningsområdet ligger som en ö i ett stort sammanhängande biologiskt, kulturhistoriskt och friluftsmässigt värdefullt område.
- **Natura 2000 områden:** Utvidgningsområdet angränsar till Natura 2000 området Herrevadskloster (SE 0420287) 213 hektar, samt till SPA området SE040355.
- **Skånes naturvårdsprogram:** Utvidgningsområdet ingår i Skånes naturvårdsprogram (Herrevadskloster 2674).
- **Riksintresse kulturmiljö:** Utvidgningsområdet omfattas av ett riksintresse för Kulturmiljövården (Herrevadskloster L:K29). Motiv för bevarande är att kulturlandskapet vid Rönne å och Ljungbyhed visar en lång historisk kontinuitet. Fornlämningarna tyder på en tidig bosättning. Delar av det nuvarande landskapets utformning, framför allt de betade markerna och ekdungarna vid Rönne å, kan sannolikt föras tillbaka till klostertiden. Inom området är både landskapet och bebyggelsen av såväl allmänt som militärhistoriskt intresse.
- **Riksintresse friluftsliv:** Utvidgningsområdet omfattas enligt 3 kap 6 § miljöbalken av riksintressefriluftsliv (FM 04 Rönneå). Där huvudkriterierna bl.a. utgörs av ett område med särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur och kulturmiljöer.
- **Tätortsnära natur:** Utvidgningsområdet ingår ett område utmed Rönneå som omfattades av programmet tätortsnära natur (Rönneåns övre dalgång).
- **Strandskydd:** Utvidgningsområdet ligger inom ett område med strandskyddsbestämmelser som råder längs med Ybbarpsån.

Länsstyrelsens bedömning

Utvidgningsområdet utgör en tidigare skjutbana som ligger centralt i ett större naturskyddat område. Genom att denna verksamhet har avvecklats så ökar friluftsupplevelserna för många besöksgrupper till naturreservatet liksom att störningarna på djurlivet minskar. Vidare möjliggörs en säkrare planerad vandringsled, kör- och ridled nu när skjutbaneverksamheten är nerlagd.

Regeringen kom år 2020 med ett uppdrag till länsstyrelsen gällande "Arbete med att stärka förutsättningarna för vilda pollinatörer". Inom utvidgningsområdet finns mycket goda möjligheter att iordningsställa ett större område för pollinerande insekter, både för födosök och för boplatser. Vidare finns här goda möjligheter att upplysa allmänheten i dessa frågor.

Herrevadskloster utgör ett viktigt rekreatjonsområde för boende i och kring Ljungbyhed samt har stor potential att bli ett uppskattat turistmål.

Ett permanent skydd av utvidgningsområdet medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen god bebyggd miljö och ett rikt växt och djurliv.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald och att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter bör det angivna utvidgningsområdet avsättas som naturreservat.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 3) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna innebär vissa inskränkningar av allemansrätten som är nödvändiga för att skydda områdets naturvärden. Restriktionerna är inte av sådan omfattning att de innebär allvarligt försvårande av allmänhetens möjligheter att utnyttja området.

Ärendets handläggning

Naturreservatet Herrevadskloster bildades den 22 juni 2011.

Naturvårdsverket har under år 2020 förvärvat fastigheten Herrevadskloster 2:84 av Fortifikationsverket.

Länssstyrelsen har upprättat förslag beslut och skötselplan.

Ärendet har remitterats och inkomna yttranden och länssstyrelsens bemötande återfinns i bilaga 3.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen finns bilagt till detta beslut, se bilaga 2.

Förvaltning

Länssstyrelsen Skåne är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 5.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning enligt 27§ förordningen om områdesskydd. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Underskrifter

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även medverkat, miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Cecilia Backe, naturvårdsdirektör Ingela Lundqvist, tf enhetschef enheten för samhällsplanering Hanne Romanus, länsassessor Caroline Tornhill och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Ola Melin

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Skötselplan
3. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden
4. Sändlista
5. Hur man överklagar

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kontaktperson

Miljöavdelningen

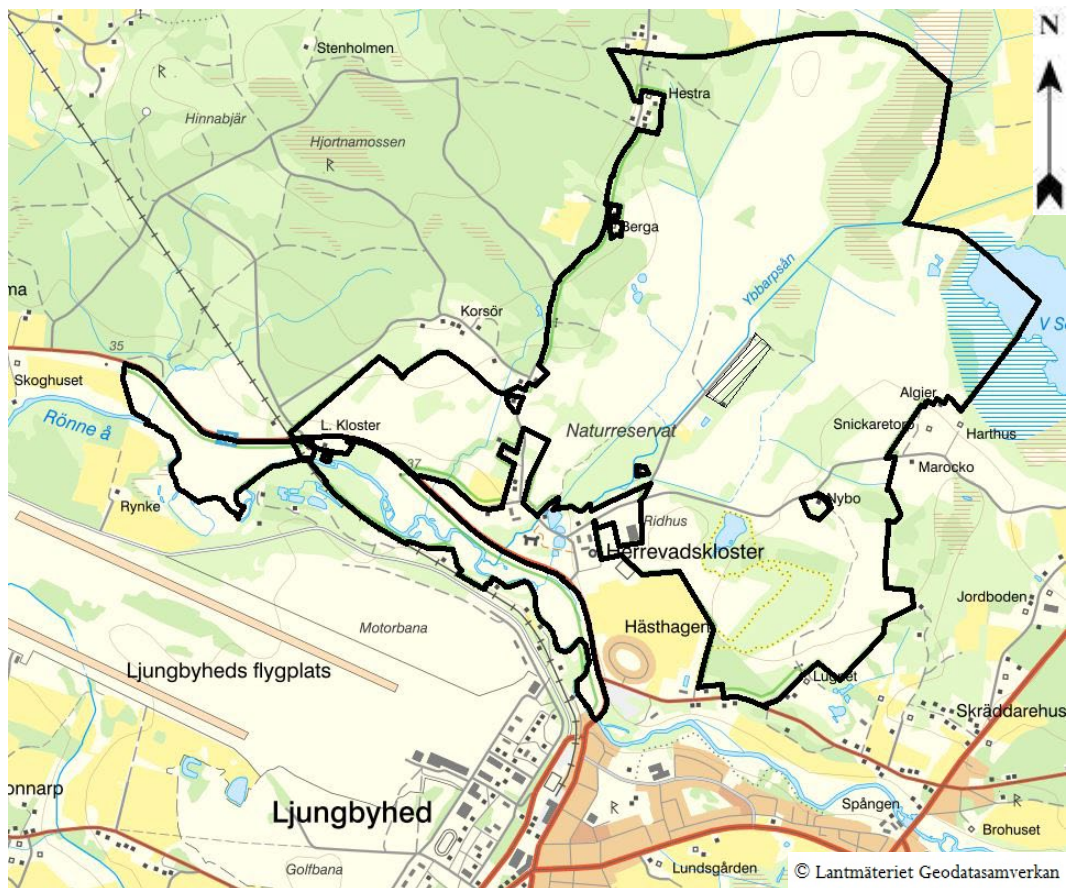
Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

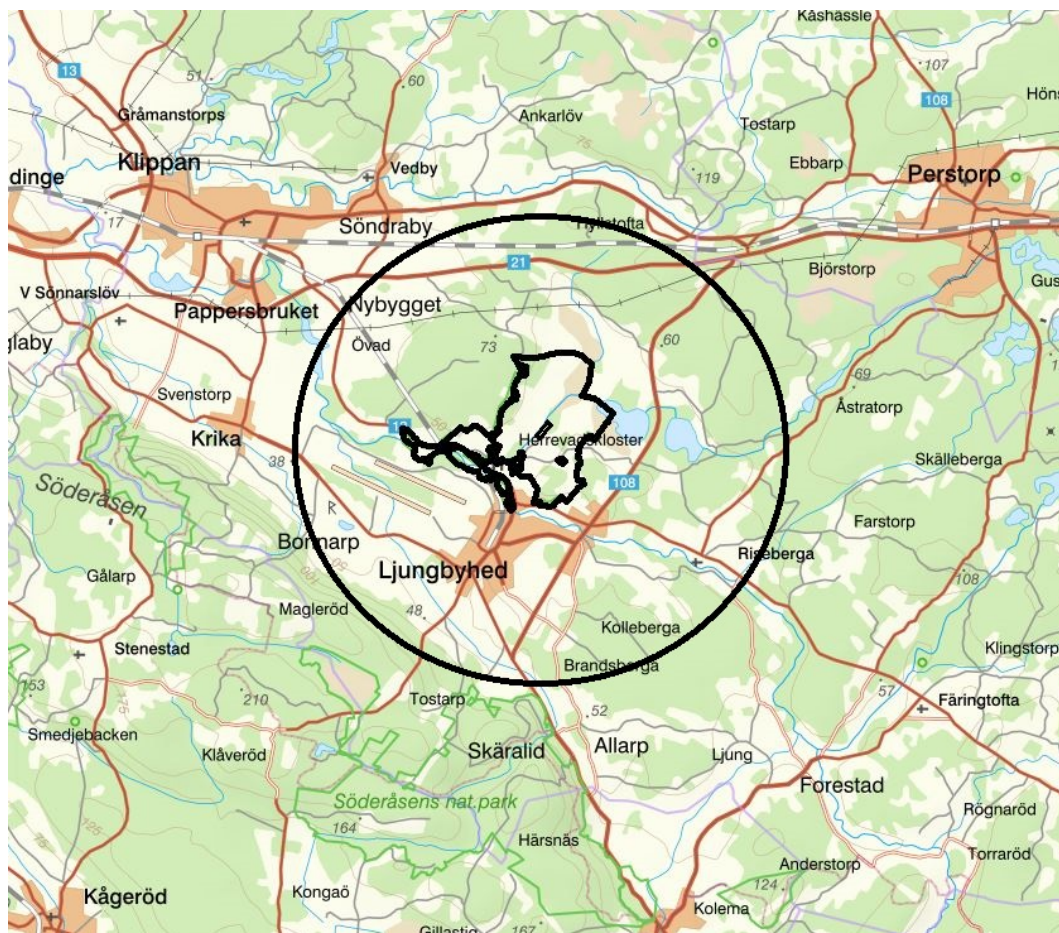
Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 1 oktober 2020 om utvidgning av naturreservatet Herrevadskloster i Klippans kommun.

Naturreservatet är utmärkt med heldragen svart linje på kartan. Utvidgningsområdet är rastrerat.

Skala 1:20 000.

Översiktskarta med en svart ring kring naturreservatet. Skala cirka 1:100 000

Skötselplan för skötselområde Infanteribanan och Gamla parkeringen

Tillhör beslut den 1 oktober 2020 om utvidgning av naturreservatet Herrevadskloster i Klippans kommun. Denna skötselplan utgör ett komplement till skötselplan fastställd den 22 juni 2011 dnr 511-11365-2011, 1276-204, och omfattar det utvidgade området och tidigare parkeringsplats inom befintligt naturreservat.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	3
1.1 Syftet med naturreservatet	3
2. ALLMÄN BESKRIVNING OCH BEVARANDEVÄRDEN	4
2.1.1 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria.....	4
2.2 Områdets bevarandevärden	5
2.2.1 Geovetenskapliga bevarandevärden	5
2.2.2 Biologiska bevarandevärden.....	5
2.2.3 Kulturhistoriska bevarandevärden.....	5
2.2.4 Intressen förfriluftslivet	5
3. PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL	6
3.1 Bevarandemål	6
4 MÅL OCH ÅTGÄRDER FÖR SKÖTSELOMRÅDENA.....	6
4.1 Skötselområde Infanteribanan cirka 1,9 hektar	6
4.1.1 Beskrivning.....	6
4.1.2 Bevarandemål	7
4.1.3 Restaureringsåtgärder	7
4.1.4 Skötselåtgärder	8
4.2 Skötselområde Ädellövskog utvidgning med 1,5 hektar, ny areal 39,4 hektar	8
4.2.1 Restaureringsåtgärder	8
4.3 Skötselområde Gamla parkeringsplatse cirka 1,3 hektar	9
4.3.1 Beskrivning.....	9
4.3.2 Bevarandemål	9
4.3.3 Restaureringsåtgärder	9
4.3.4 Skötselåtgärder	9
5 FRILUFTSLIV	10
5.1 Allmän inledning	10
5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns.....	10
5.3 Information	10
5.4 Parkering.....	10
5.5 Vandringsleder	10
5.6 Rastplats.....	10
6 JAKT OCH FISKE.....	10
7 TILLSYN	10
8 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	11
8.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	11
8.2 Dokumentation av skötselåtgärder	11
8.3 Uppföljning av kostnader	11
9 REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN.....	11
10 KOSTNADER OCH FINANSIERING	11
10.1 Ekonomisk utredning	11
10.2 Finansiering av förvaltningen.....	11
11 PRIORITERING AV ÅTGÄRDER OCH KOSTNADSANSVAR	12
12 RÖDLISTADE ARTER ENLIGT ARTDATABANKEN 2020.....	13
13 KÄLLOR	13
13.1 Litteratur	13

BILAGA**A. Skötselområden och anläggningar****14**

1. Inledning

Denna skötselplan utgör ett komplement till skötselplan fastställd den 22 juni 2011 dnr 511-11365-2011, 1276-204 och omfattar endast det utvidgade området. Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Men, för att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel- vilken redovisas i detta dokument.

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t ex en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bl. a. naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

1.1 Syftet med naturreservatet

Naturreservatet ska främst utgöra ett större sammanhängande trädklätt beteslandskap med spärrkroniga ekar och bokar i en mosaik med hävdade våtmarker, sumpskogar och restaurerade ädellövskogar. Vattenregimen med bl.a. Rönneå och Ybbarpsån ska bevaras och om möjligt restaureras.

Syftet uppnås genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla ädellövträd av främst grova ekar och bokar,
- Bevara, restaurera och utveckla grova lövträd, främst björk,
- Bevara, restaurera och utveckla betesmarkerna,
- Bevara och utveckla de alluviala lövskogarna,
- Bevara, restaurera och utveckla ädellövskogarna,
- Bevara, restaurera och utveckla rikkärret,
- Restaurera våtmarker,
- Om möjligt återställa vattenregimen i området, genom återmeandering av Ybbarpsån och diken samt igensättning alternativt upptagning av rörlagda diken,

- Bevara och utveckla de entomologiska värdena inom området (vid behov inplantering), i synnerhet för ekoxe och läderbagge,
- Bevara, restaurera och utveckla de ornitologiska, floristiska, mykologiska och zoologiska värdena inom området,
- Gynna de i området förekommande rödlistade arterna,
- Bevara Rönneås bottenstruktur och låta Rönneå få fortsätta sin meandring,
- Tydliggöra områdets kulturmiljövärden,
- Främja det rörliga friluftslivet och särskilt beakta tillgänglighet för funktionshindrade,
- Borttagande av förvaltaren ansedda främmande arter.
- Spara och kontinuerligt skapa död ved. Död ved av lövträd ska sparas i största möjliga utsträckning,
- Undvika markskador.

Ny kunskap om rödlistade arter och hotade naturtyper beaktas i den löpande skötseln av naturreservatet.

2. Allmän beskrivning och bevarandevärden

Allmän beskrivning och bevarandevärden återfinns i själva beslutet om bildande av naturreservatet.

2.1.1 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

Området har åtminstone sedan tidigt 1900-tal använts som infanteribana, för truppslag inom en armé som strider till fots. Området gick då under benämningen Horsakärr. Området var tämligen sankt men torrlades mer då Ybbarpsån lades i kanal och uppgrävningsmassorna spreds ut på skjutbanan. Efter samtal med tidigare förvaltare från Fortifikationsverkstiden har skötselplanenamnet Infanteribanan befunnits mycket lämpligt. När den militära verksamheten upphörde övertogs skjutbanan för bl.a. polismyndighetens skjutövningsverksamhet, vilken avvecklades kring år 2015 och skjutvallen sanerades. Södra delen är ej sanerad varför bränning och grävning ej ska ske i det området.

Utvidgningsområdet. Ortofoto från före saneringen av skjutbanan

2.2 Områdets bevarandevärden

2.2.1 Geovetenskapliga bevarandevärden

Området utgörs av postglacial sand. För vidare geologisk beskrivning av området hänvisas till beslutet om bildande av naturreservatet Herrevadskloster.

2.2.2 Biologiska bevarandevärden

Utvidgningsområdet utgör ett obetat sakta igenväxande blomrikt område som är värdefullt för många pollinatörer, här påträffades år 2018 sex olika humlearter och några arter sandlevande bin. Arterna av både växter och insekter utgörs i huvudsak av fortfarande allmänna arter, med undantag av silversmygare (NT) som är klassas som missgynnad. Vidare har här påträffats fjärilsarterna skogspärlemorfjäril, storfläckig pärlemorfjäril, silverstreckad pärlemorfjäril, mindre guldvinge, citronfjäril, vitfläckig guldvinge, kamgräsfjäril, puktörneblåvinge och mindre tåtelsmygare.

2.2.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

Merparten av de tidigare byggnaderna har rivits, området har avstädats och skjutvallen från tidigare skjutbaneverksamhet har sanerats. I dagsläget kvarstår tre byggnader som skulle kunna användas som förråd av förvaltningen och en betongvall som minner om tidigare skjutverksamhet.

Stenmuren år 2020

Förrådsbyggnader som kommer nyttjas av förvaltningen av naturreservatet

2.2.4 Intressen för friluftslivet

I utvidgningsområdets södra del finns en mindre parkeringsplats, kopplad till tidigare skjutbaneverksamhet. Denna parkeringsplats bör iordningsställas så att den åtminstone rymmer 10-15 bilar. I anslutning till parkeringsplatsen finns möjlighet att iordningsställa en rastplats, med eventuellt grillhus, eller eldstad.

3 Planerad markanvändning och skötsel

3.1 Bevarandemål

Bevarandemålen är långsiktiga och det som gäller när området har gynnsam bevarandestatus. Det är viktigt att påpeka att de måste revideras allt eftersom ny kunskap kommer fram.

Bevarandemålen är angivna för respektive skötselområde nedan:

Ett övergripande bevarandemål för typiska arter i området är:

- Artrikedomen och arttätheten i områdets befintliga habitat ska bevaras och utvecklas.
- Förekomsten av rödlistade växt-, svamp- och djurarter, som är knutna till området, ska bevaras och utvecklas, så att de kan förny sig i långsiktigt livskraftiga populationer.

4 Mål och åtgärder för skötselområden

4.1 Skötselområde Infanteribanan cirka 1,9 hektar

4.1.1 Beskrivning:

Södra delen av området är bevuxet med gräs och har ett rätt stort inslag av örter som tex johannesört, ängsvädd (ca 1000 ex) ljung, blåeld, dunört, stångfibblor och ängsull. Dessa arter visar på en näringsfattigare miljö och där särskilt blåeld visar på en återkommande omrörning. I vissa delar börjar salix och björk att etablera sig. Den norra delen är i dagsläget en rå grusyta som uppstått efter genomförd sanering av tidigare skjutbaneverksamhet. Här finns två vallar med grus. Båda cirka 50 meter långa med fronten emot sydväst vilket är gynnsamt för sandlevande insekter, men nuvarande lutning på slänten är inte tillräcklig för att gynna de hålbbyggande insekterna tillräckligt. Totalt bedöms vallarna i dagsläget ha cirka 450 m² öppen grusyta. Nio olika arter av humlor och bin har observerats i området under ett examensarbete år 2018, dock inga rödlistade arter. Däribland hus-, sten-, gräs-, åker-, blåklocks- och mörkjordhumla, ängsbandbi, mellanblodbi och hallonsandbi. Lämpligast skötsel av dessa marker skulle vara genom återkommande vårbränningar, men eftersom skarp ammunition fortfarande kan ligga kvar får varken bränning eller markomrörning ske. Området bör därför istället skötas genom slåtter. I anslutning till skogsbrynet växer blomsterlupin.

Södra delarna av området är bevuxet med gräs och örter

Norra delarna av området utgör en rå grusyta efter tidigare saneringsarbeten

Den norra större tidigare skjutvallen

Den södra mindre tidigare skjutvallen

4.1.2 Bevarandemål:

Öppen blomrik miljö av inhemska arter som attraherar pollinatörer. I grusvallarna ska det finnas lämpliga bomiljöer för grus-och sandlevande bin. Vallarna utgör cirka 450 m² öppen sand/grusmiljö. Främmande växtarter ska inte förekomma inom området. Längs med brynet mot öster bör företrädesvis blommande och bärande buskar finnas.

Skötselområdet får i södra delen minska i areal, i det fall ytan behövs för parkeringverksamhet. Här nere är markytan inte sanerad efter tidigare skjutbaneverksamhet. I marken kvarliggande skarp ammunition kan finnas, varför maskiner lämpade för ändamålet bör användas.

Ljungbestånd

4.1.3 Restaureringsåtgärder:

- Påföra norra vallen cirka 150 m³ och södra vallen cirka 100 m³ sand, i vilka tillskapande av i det närmaste lodräta förhållanden genomförs på de båda vallarna. Materialet bör införskaffas från ett tidigare obebyggt område där ett oundvikligt uttag har skett, ex för en byggnation.
- Gallring av brynet i öster för att gynna blommande och bärande buskar. Plantering av buskar kan bli aktuell. Allt avverkat material utläggs i intilliggande skötselområdet ädellövskog.
- Närmast rastplatsen i söder och i solbelyst läge anläggs tre stycken "trädgårdsvänliga bibankar", som inspirationskälla för besökare. De bör bestå av sandhögar med en bas av cirka 2x1 meter

och en höjd av 0,5 meter med en front emot söder. Totalt cirka 1,5 m³ material. Materialet ska utgöras av externt ditkört material. Grävarbeten får ej ske pga risk för odetonerad ammunition.

- På den råa grusytan i norr, insådd av inhemska torrängsarter som är goda pollinatörväxter som ex gulmåra, blåklocka, fibblor och tjärblomster.
- Tillse att blomsterlupin inte förekommer.

4.1.4 Skötselåtgärder:

- Årlig slåtter när fjärilssäsongen är över, dvs i början av oktober, med slåtterbalk efter traktor, där allt avslaget material efter fröavgång transporteras bort från platsen. Vid sen slåttetidpunkt gynnas över tiden gräs på bekostnad av örter. För att motverka det bör även en tidig slåtter (vid midsommar) utföras på cirka 1 hektar vart tredje år, med början på det södra området som i dagsläget är mest igenvuxet.
- Tillse att grusvallarna är fria från buskar och träd samt att branta släntförhållanden förekommer. Om omgrävning av slänt behövs, bör detta ske under månaderna februari-mars innan insektssäsongen kommit igång och minska risken för slänterodering pga vinterregn. Mer än 25% av total vallängd, eller mer än en upplagd sandbunke, bör inte omgrävas samma år, pga i sanden övervintrande bin/steklar.

4.2 Skötselområde Ädellövskog utvidgning med 1,5 hektar, ny areal 39,4 hektar

För skötselområde Ädellövskog, se Swältebacke och Horsakärr i skötselplanen från 2011, sid 41 gällande beskrivning, bevarandemål och skötselåtgärder.

4.2.1 Restaureringsåtgärder:

- Träd, buskar eller grenar som hänger ut över och skuggar skötselområde Infanteribanan får tas ner och utläggas i skötselområde ädellövskog.

Uthängande träd över infanteribanan

4.3 Skötselområde Gamla parkeringsplatsen cirka 1,3 hektar

4.3.1 Beskrivning:

Detta område utgjordes främst av parkerings- och rastplats i skötselplanen från år 2011. Området har tidigare använts bl.a. som brandövningsområde med följd att höga PFAS-halter finns i marken. Här får det ej ske grävning, schaktning, bränning eller dylikt. Fortifikationsverkets rekommendation är inte nyttja området till något annat än låta det bli skogsbevuxet. I dagsläget växer här främst salix och yngre björk. En större hårdpackad grusyta har använts till parkering.

Södra delen av området med uppväxande salix

Bänkar och grillplatser i behov av att tas bort

4.3.2 Bevarandemål:

Salixbevuxet område, främst (kring 80%) med hanplantor (för att särskilt gynna pollenbehövande arter). Täckningsgraden av salixbuskar/träd bör ligga kring 50% för att möjliggöra ljusåtkomst runt buskarna/träden. Salixarna ska tillåtas bli gamla med uppkomst av död ved. Området emellan salixarna bör bestå av ett gräs- och örtbevuxet område. Igenväxningen av den hårdpackade parkeringsytan kommer att ta en viss tid.

4.3.3 Restaureringsåtgärder:

- Avverkning av merparten av träden som ej utgörs av salix. Avverkat material utläggs i skötselområde Horsaskog-Swältebacke.
- Borttagande av grill- och bänkplatser.
- Utläggande av ekstammar (helst) emot vägen längs gamla parkeringsplatsen för att omöjliggöra fordonstrafik in på området.

4.3.4 Skötselåtgärder:

- Tillse att bevarandemålet uppnås genom återkommande röjningar bland uppkommande träd och buskar.
- Vid behov årlig avputsning (ex med slaghack efter traktor) av uppkommande igenväxningsvegetation emellan buskarna/träden. Stammar och grenar som fallit ut över avputsningsområdet får utläggas i skötselområde Horsaskog-Swältebacke för underlättande av skötselåtgärder.

5. Friluftsliv

5.1 Allmän inledning

Delar av området utgör ett framtida parkeringsområde för friluftslivet på Herrevadskloster, varifrån leder går ut i naturreservatet. Eftersom södra delen av skötselområde infanteribanan består av en osanerad skjutbana bör människor inte utledas och uppehålla sig inom detta område innan sanering skett.

5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning behöver ej utföras då området omgärdas av naturreservat. Här finns inga befintliga gränstolpar som behöver tas bort.

5.3 Information

Information om naturreservatet och särskild information om pollinerare och förslag på lämpliga åtgärder bör sättas upp vid den kommande parkeringsplatsen.

5.4 Parkering

I den södra delen av utvidgningsområdet planeras den stora parkeringen till naturreservatet att anläggas. Här finns redan en mindre parkering. Denna parkering ska ersätta nuvarande PFAS-höghaltiga parkering, som stängs. Den nya parkeringen ska i ett första läge, vara till för 5-10 personbilar och någon buss. För hästtransporter planeras en separat parkering uppe vid fd. sjukstallet. I det fall schaktarbeten behöver göras in på skötselområde Infanteribanan så är denna inte sanerad efter skjutbaneverksamhet. I marken kan kvarliggande skarp ammunition finnas, varför maskiner lämpade för ändamålet bör användas. Uppkomna schaktmassor bör utbredas på den gamla parkeringen.

5.5 Vandringsleder

Befintliga vandringsleder förändras så att de angör den nya parkeringsplatsen istället för den gamla.

5.6 Rastplats

En rastplats med bänkar och bord och möjligen ett grillhus eller eldstad anläggs något öster om den nya parkeringsplatsen. Denna rastplats ska ersätta tidigare rastplats vid den gamla parkeringen, som tas bort.

6 Jakt

Se beslut om bildande av naturreservatet Herrevadskloster.

7 Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för området.

8 Dokumentation och uppföljning

8.1 Uppföljning av skötselmål

Se vidare på sidan 49 i skötselplanen från år 2011. Nedan utgör ett komplement.

Vart 5:e år:

Uppföljning av utvecklingen av floran inom skötselområde infanteribanan. Uppföljning av graden av igenväxning inom skötselområde Gamla parkeringsplatsen. Uppföljning av pollinatörernas utveckling i området.

En gång per år:

Tillse att iordningsställda grusvallar uppfyller sitt syfte.

8.2 Dokumentation av skötselåtgärder

Uppsättning och underhåll av skyltar.

Dokumentation ska ske av skötselåtgärder inom respektive skötselområde.

Iordningställning och underhåll av anläggningar.

8.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltaren ansvarar för detta.

9 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för hävden. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

10 Kostnader och finansiering

10.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

10.2 Finansiering av förvaltningen

Länsstyrelsen ansvarar för (ev bekostar):

- upprättande och revidering av skötselplan,
- utmärkning och underhåll av naturreservatets gränsutmärkning,
- tillverkning och underhåll av informationsskylt gällande pollinerare inkl. skyltställ (1 styck),
- uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder,

Förvaltaren ansvarar för (ev. bekostar):

- genomförande av skötselområdenas mål,
- uppföljning av pollinatörernas utveckling i området,
- markering av leder,
- tillsyn av naturreservatet.

Förvaltaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter till annan part.

11 Prioritering av åtgärder och kostnadsansvar

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötselområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel	Iordningsställa och underhålla av slänter och "bibankar" för sandlevande insekter	Snarast och därefter vid behov	Infanteribanan	Förvaltaren	1	
	Så in inhemska örter	Snarast	Infanteribanan	Förvaltaren	2	
	Slätter	Årligen	Infanteribanan	Förvaltaren	2	Vart 3:e år även tidig slätter på halva arealen
	Avputsning av igenväxningsvegetation	Årligen eller vid behov	Gamla parkeringsplatsen	Förvaltaren	2	Salix (främst hanplantor ska sparas)
	Uppföljning av skötselmålen	Se sid 11		Förvaltaren	1	
Anläggningar	Uppsättning och underhåll av informationsskylt gällande gällande pollinerare	Efter anläggandet, av sandbunkar för	Bilaga A	Förvaltaren	2	
	Underhåll och ev utvidgning av parkeringsplats	Vid behov		Förvaltaren	1	Läs kapitel 5.4
	Anläggande och underhåll av rastplats	Snarast, sedan löpande	Bilaga A	Förvaltaren	3	Ev med grillhus, eldstad

12 Rödlistade arter enligt Artdatabanken 2020

RE	CR	EN	VU	NT	LC
Nationellt utdöd	Akut hotad	Starkt hotad	Sårbar	Nära hotad	Livskraftig

Art

Kategori

Insekter:

Silversmygare

Hesperia comma

NT

13 Källor

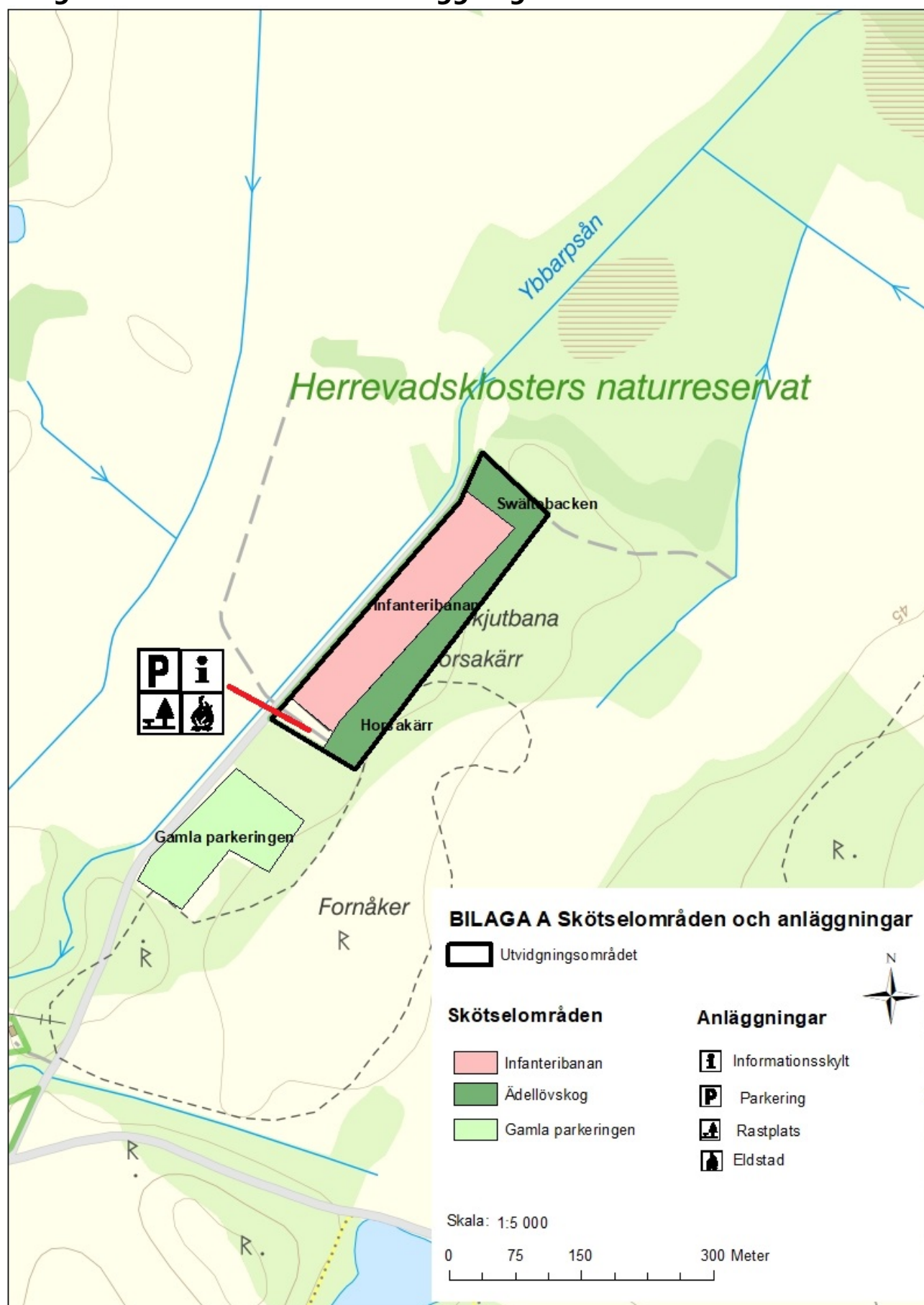
13.1 Litteratur

- Artportalen www.artportalen.se
- Artdatabankens artfaktablad <http://www.artdata.slu.se>
- Kulturmiljöprogram för Skåne, Kulturmiljöprogram för Skåne 2006, Länsstyrelsen i Skåne län
- Wild Bees of Herrevadskloster, Julia Kleinwechter, 2019, Technische Universität München & Nationalpark Söderåsen

13.2 Kartor

- Kartor och bakgrundskartor, Lantmäteriet. © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga A Skötselområden och anläggningar

Naturreseptatet Herrevadskloster i Klippans kommun omfattar ett större sammanhängande betesmarkslandskap med ett stort inslag av gamla grova ädellövträd. Nu utvidgas naturreseptatet med en i naturreseptatet centralt liggande, tidigare skjutbana, på cirka 3,7 hektar. Naturreseptatets nya areal uppgår till cirka 587 hektar.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreseptat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reseptatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller också information om friluftsliv, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

Kontaktperson

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande

Skogsstyrelsen: ser positivt på att naturreservatet utvidgas enligt remitterat förslag och tillstyrker utvidgningen i enlighet med remitterat förslag. Vi har inga ytterligare synpunkter på presenterat underlag och inte heller någon ytterligare information att tillföra som har bäring på detta

Trafikverket: har inga synpunkter på föreslagen utvidgning.

Söderåsens Miljöförbund: har inga synpunkter på föreliggande förslag. Som nämns i underlaget har skjutvallen (kulfånet) från tidigare skjutbaneverksamhet och området närmast däromkring sanerats. Miljöförbundet har inte sett åtgärder som innebär omgrävning eller omflyttning av massor i detta område men vill ändå erinra om att målsättningen för saneringen var att nå föroreningsnivåer under gränshalterna för MKM. Det finns således fortfarande föroreningar i mark vilket bör finnas med i bedömningen av vilka åtgärder som framledes som kan anses lämpliga inom den norra av området.

Länsstyrelsen: är mycket väl medveten om kvarvarande föroreningar, därav har all form av grävning eller omrörning i befintliga massor uteslutits.

Klippans kommun: ställer sig positiva till förslag till beslut om utvidgning av naturreservatet Herrevadskloster i Klippans kommun.

Protokollsanteckning

Kristdemokraterna önskar att man säkrar tillgängligheten för hästverksamheten i området. Det är en föreningsverksamhet med lång historia i området.

Länsstyrelsen: har i beslut och skötselplan möjliggjort hästverksamhet i området.

SGU: Avstår från att yttra sig i ärendet.

E.ON Energidistribution AB: Då ansökan förslaget om utvidgning av naturreservatet inte ligger inom E.ON Energidistribution koncessionsområde för så har vi inget att erinra över detta.

Kraftringen: Har inga synpunkter på förslaget till utvidgning av naturreservatet.

Lunds botaniska förening: Utvidgningen verkar rimlig och det förefaller lämpligt att sköta området med slätter såsom föreslås; redan nu finns flera trevliga ängsarter i den blivande slättermarken, såsom Ängsvädd, *Succisa pratensis* och Jungfrulin, *Polygala vulgaris*.

Angående själva skötselplanen är vissa delar något förvirrande. På sida 3 står det t.ex. "Denna skötselplan... omfattar endast det utvidgade området" varpå det längre ner på samma sida bland annat talas om att "Bevara, restaurera och utveckla rikkärret". Detta ger intrycket av att området innehåller ett rikkärr, vilket inte förefaller vara fallet. Motsvarande otydligheter och tveksamheter uppkommer ur era andra punkter i listan på sida 3. Skötselplanen bör förtydligas härvidlag. Bilar är ett förlegat och synnerligen miljöskadlig transportmedel. Med bakgrund av detta är det märkligt att som i avsnitt 5.3 och 5.4 föreslå att informationsskylt placeras vid parkeringen och att vandringslederna anläggs med utgångspunkt därifrån. Området kan med fördel nås med buss och ligger på gångavstånd från Ljungbyhed. Det finns därför ingen anledning att anlägga leder och informationsskyltar så att de främjar bilism på bekostnad av andra färdmedel. Informationsskyltar bör därför placeras närmare busshållplatsen och vandringslederna bör anläggas så att de lätt kan nås därifrån!

Länsstyrelsen: Gällande Skötselplanen omfattar endast utvidgningen, syftet med naturreservatet som också anges i skötselplanen gäller dock för hela naturreservatet. Det är nog därför påtalade förvirring har uppstått.

I beslutet om fastställande av skötselplan den 22 juni 2011, bilaga 2, framgår såväl busshållplatser, leder och informationsskyltar. Två av lederna har sin början, eller passerar i närheten av busshållplats. Samtliga 11 informationsskyltar står inne på naturreservatsområdet, varav sju direkt vid gränsen till naturreservatet där led eller väg har sin början. Länsstyrelsen anser att leder har tagit hänsyn till busshållplatser och att det inte finns någon anledning att göra förändringar i denna fråga i samband med beslutet om utvidgning av naturreservatet.

Sven-Åke Karlson (Herrevadskloster 2:77): Vilken underbar plan med slätteräng på infanteribanan. Marken är ju verkligen mager, så det kan nog bli enastående om den hålls i hävd.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga skriver ni till regeringen, Miljödepartementet. Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **29 oktober 2020**. Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 10 00 (växel).